

«Традиція встановлення віхи на клечані святки у Лютенській сільській територіальній громаді Миргородського району Полтавської області»

Традиція встановлення віхи на клечані свята в селі Лютенька сягає дохристиянських часів. Це одне з найважливіших свят громади, сплетене з прадавнім обрядом «підняття віхи», який лютенчани щороку відтворюють на Зелені святки — напередодні Святої Трійці, зберігаючи живу нитку історії та культури.

Парубки заздалегідь у лісі обирають сосну, яку в суботу зранку вирубують і привозять «у куток» на галявину для прикрашання та підняття. Зазвичай шукають найвищу жердину, щоб віха була «ближче до Бога».

Віха має глибоке символічне значення: закопаний у землю стовбур — данина поваги пращурам; сам стовбур символізує громаду кутка (села); верхівка — родину, сім'ю кожної людини.

Увечері, після встановлення віхи, молодь запалює багаття і готується стерегти її до ранку, адже на віху можуть «полювати» парубки з інших кутків. Якщо віху було вкрадено, юнаки цього кутка готують викуп.

Найважливіше — щоб віха, встановлена в суботу, простояла до недільного ранку, зберігаючи його символіку та силу.

